

Өөн пөгінібіс—кізінің чахсы чуртиры

Облсоветтің депутаттары чаратханнар, Хакас автоном область Советінің толдырығ комитетінің мыннан мындар идер тоғызынның бөн чолларынанар докладты сессияда тыннабасха, а печатьта сығарға.

Істіңн страдана ханыхтың төзінен алыстыңар реформалар киртіріңдер, усталаспағың, ынсыңғы ханыхқа қараң. Еңіңдер алыста регионнар по алыңа ұста кірсең. По кізіңн ыме-нозынанаң, чирденер, пред-приятіе-терденер, арендада-нар паза пасха даа ыме-нерденер алыңа законнар сығырла параннар. Прай од киректер істің ханығы-быс-ты ла ыме-с, че страдана-ғы чоңынн прай чұртасын паза по палыңадағы омазын санаң адылғың салар. Аныңад палдығарға толдығыр ко-митетіңн гүңдіңа санай наа бөгіңнер тұрчалар. Аның киректер ыңдырың ла қыңа бөліңдер, че істің толдығыр комитетіңн гүң-діңа уауу алыңыңлар кире-діңа.

Областың толдығыр ко-митетіңн тоғызы чағына кіңіңларда областыңн поэ-зияны ханығын по алыңа апарарына ла ыме-с, че істің ағаа кіркеткен прав-леніңн административнн пдірі-леріңн ханыхыға тоғызын ондайлырына, ханыхты наа ондайнан апарын чаксы-лыдыларыңа, усталың пасха фаніастар чирденер ханыхты аларан прің кі-бірлің де, наа ондайлыңа тоғызстыңн тілдеріңе айлаң-дырарың турар. Производ-ство кустеріңн хайда тұрыс-саңа сурыңларға өткін хай-салың турар, производ-ствоны пір ле хырчана өсі-рің парбас үчүн. Экология са-ринаң областыңн чирің-үрең ағылчатқан произ-водство тоғызстыңн хыяң ит тұ-

[illegible]

Уюмханийн экономика ордандайнах уустрын чутгасна кирил, толдырын комитет позынның күстөинстерин кизлер постары наа пастагалр идит оларын парлары айландыра, ол санда коммерческой бангалр тостиринде, кизил предпрятриетнери азырында, обьастыга ил кыркел логинтерни толдыгарында, чонын кыркескисрини чопсидилерине обн күстөрин салчан наа ассоциациялар паза кофтеринер пүдүрерине. Толдыгары комитет позынның чырыдагы хомыгын тостире, агага тастаарна хысар, агагагы тогыбын чысылар, алырарына күстөр. (Андаг кыркелр идилтүелер че республикада паза Сюзюта агаа кизилтөре законнар чотхтар, ол кыркелер угаа агырын чотхтар).

[illegible]

менер паса ұстаг органдарн
халдан тоғындыраадаар сы
хыгтаглар хоостыра чөпт
чөптөр киректис: ол чөпт
дан орындагы Советтер
предпритислерине паса
организацияларга хайыг
ларга хайи туттагхны хоос
лагыра кирер кирек; орын
дагы пос алыгча ұстаг
паса тогыны, орындагы
бөдметтег тузаланып, хо
ныг тоостен хайдаг норла
ктернег тииметтинеи су
агылар хабырлауы кирек,
андар кире цдок бөдметте
жамас кустерни чыгчыг ме
ханам паса орындагы Со
веттерниг хонхыга тузала
нган паса да оцайлары.

[illegible]

Тын аарлыг кирек полча тодырды комитетдин тодында чоннын хазгыга тыыл, чонга имнег каазан хасылдылары. Он 22 аялга 180 оранныг имнег туряры наза абыктаториялар линиклинкаларын пир сиеда 3380 кизин иртгирине тир салары, пудгирлер тир кюрчле. Андаг пудгирлерде пала торичтен гуларга, олган учуредение-рин ил пастагынын хайгы тыл турар. Имнег учуредениелеринг калпалтынаг хатгалары идок оксирлер, имнег тогызындагы кизи-тонч чуртачан ондайлары

Чон тузаланчан товарлар сыгарары оксирлер тодырды комитетинч бир сагыссыр тартынын ирси полча. Сагам рдзастагыны ортымхай аялга пир кизе 1470 салкойи сагаларга тузаланчан товарлар сыгарылча, анзы республикадаг аядаг санаг 4 проценте арыз. (76лг ахазы фонданыдаг 1 салкойи анзы 1 салкойи 10 ахаз сыгарары килсче).

Че пудгик кунде садыгдал кой товарлар чидисилсине он сагда куннин сай даа тузаланчан товарлар. Анзы областта товарлар сыгары бастангыг нимес полчат ханы учун.

хислангандарылар. Прай ол
гидерини тоддырыны он
неч пич чылыгы тузунда
азасык тп комплексн
программа хоостыра ачы-
ры, хайзы 1988 чыры
хисыл аила оостыра төмө-
нчтис сессияы таратп
пган. Тоддыры компл
нанын чуртазны хазык
хайлыг кырып кирерле,
эккультураны паза спортты,
к туризмин тилдерле,
хыларын материаллыг тс-
сэн тыдырына, имвенч
портранты наачылкырыла
а тынчан ондайлары
хысмангандарына төмө-
нч сал туура.

[illegible][illegible]

Маалымдас паза стенингиз
террариумларын, чаада чат
тагилерингиз семьяда-
тан, истени инвалитдери-
ти, чалтыс халгаан бик кизи-
тингиз чуртача ошдайларын
искиларидары обьекты-
сы тодырыгы комитеттин
чыгышында иледе хайында
чаа. Обьектыста 1600 орын-
интернат-туралар
даа полза, ол ээлиги пис
чалыгыда инвалит чалаларга
орынынг интернат-тура-
лааларына пириги, Абган
олдатыла, - Харааста, Санчо-
паза трикожага, мектебине,
ик аразында тудычпыл техник-
ага хай пиристениге, ти-
мир-бетон паза пудурига
териалларыча, хай пири
агдан даа пахса имиселери,
Хай гириге паа товарларын
сыгарары корчлече, ол санда
Сондагы алюминий заловы-
нда 40 муң теңия астама-
фелсыбакан, 100 муң электро-
мисорубкалар паза 100 муң
кухняда тудалачыгаш машина-
лары "Абганангонамаш" тп
пириге сыгарар, "Сибирь"
козбашташа 10 муң комплект

Сантехника, оборудованиелі, Санногорскта тастыңа кичең 3 миллион трикотаж кийтер! сығарылар паза аниаң даа паша нимелер.

Ички промышленность-
тың, пудүгү индустриячыны
паза пудүгү материаллары-
нын предприятислерини техни-
ка саринан хатап тирүдүрүп,
наачылааны, агас пилеткен
предприятислерини тогынан
паза профилте кирген дүк
уучу бозе парер. Облостыга
тоддырып компетити план-
хонных устаа сугам чык-
тылган товарларны наа илс
чылаагыда өскүрчө програм-
маны тиймечте. Че илсін
сраганада рынок хайытлааны
кйрете тиймечтен сурүт
хоостыраа нааа суурыт
быхаадына.

Кэлэргелер төлөр үзүүн пол-
дызыр итчен программаны
тыңырында сах апагохо кире-
рел 1983 чылда кэлэргелер
төлөр үзүүн хааызыр 88 ми-
льон сакоунак илген. Об-
мон сакоунак ортымачи алган
пир чуртагычанын үзүлүн ан-
даа хааызыр ширген 169 са-
коунакка чигиче, странада ор-
тымак норматив хоостыра
353 сакоунак пирлече, аны-
наа тинчезе, пс анлар нор-
мативтиң 48 процентине ле-
чигебис. Толдырыр комите-
диг анлар соона хаалысты
чог илере күсүнген. Пс
чылгын араалык анлар
чылгын араалык анлар

ган. Де перичитиң оңайда, андаг даа бис асманч полча. Андаг полызны үчүн төлсөниң чоңың прайт төлсөтлөрнн 7 процент! Де парча, аадагга алыгча орын-нарда, тизен, андаг даа асманч. 1990 чылда кирсел-теген хабызгылар толдырыл-сааны 100 миллион салкы-вайга чиг парча. Андаг соңа алыгчылар андан адыр чыгыш чыгыш чыгыш аналг хабызгылар ирччен программа тымисте. Андаг наа программа хоостора гу-сударство предпрятиелери хабызгы ирери 1995 чылга 1.3 хати бс парча, алей ба 120 миллион салкывайга чиг парча.

Ол программаны тодылып алату үчүн, пастагызын, предпрятиелерин материалдык-техникалык түстөн тыгызды аларга кирект: ичинин, жайдаг ведомстволарга кирежесине дене көрбн, бир предпрятиелерин кааа организациаларга объектагы чоттагы кааабызын ишперине тартып, кооперативтерин иделсе алгудын алары киректелсе. Пүбүлөөсүн азда, ол чуртада тодылр полар программа полча, че аны сын киректс тодылып алары саагагы Тикси Союктагы чуртаганынын чаралындагы полар.

Оң чолларың пиісі полга
паза паза паза ас-тамақ
сырың пігері. Пілбөсең су-
рыңларыбыз пар да паза,
областың агропромышлен-
ной комплексі, производствосы
және өнеркәсібі — барлығы
ағаш салу киректі көптеп са-
пырсаң. Ілің 1989 жылда чо-
ға планнан азыра ит — 3.5
тонна, сүт — 6.1 муң тонна,
мүйіздер — 5.8 миллион
сидылған. 1989 жылда ха-
лас паза уннан ідіген чистер
піл кізеэ 135 килограмм
(нормазы 107 килограмм),
аслаш — 117 (нормазы 140),
дәгділ — 7 (нормазы 10),
ағаш — 449,400 мтең чинс
— 449,400 мтең ит паза ит

инстері — 60 (80), лалық
паза консервалар — 12,4
(23,7) тыңыра — 300 (но-
рыс) 298) кылкен. Че
түгүл күнде піс чөз кире-
келгенді аялахкан па за
нымырханаң па тоддырчыбі.
Чога астамах чтірер
кирексі хасыландырар үчүн,
абама оласт АІК-зынң
2000 чылға чтире берлен
комплексе программага то-
нуынча. Ол сурь Советці
тоғызьда пу чылын сен-

зі, городанчы паза райо-
нарны экология сарынш
нытырты, ол хоостыра ре-
гионалды экология сурини
хасыландырар чадырды;
тоғынары; төртінчі, ор-
нычтанган чирде, экология
сарин санга айлып, па про-
изводстволар тургызыра.
Түгөнчї — предпрятилер-
де чир-чайынын хайларла-
га пуділтер ныме-коопла-
рын тоғызын төремлі сыныч-
тагда тудары. Исполком чүгү

[illegible]

Лісін область сагалыг туста промышленность структурасы хоостыра тобін қачыстыгын продукция сығаратхан сылтаанда, тастындағы экономика палатыларына чітпире тилбик регионна аналалы. Ол саринда, кыскырткы тогызы предпряттилерин тилас тогысын алдыдагына, кирек калдрт тимирине кыстелер Экспорт сунрин кылдире лаза чога кирек продукция сығарага кыстечычкы предпряттиелер.

лерге исполном откин хазыны
пир турар. Улут тогыс илдер
министрстволарынын паза ве-
домстволарынын залуотын
монеполитыйын чоп илерине.
Идк тогысты чакысыландырар
учун чоп илрине паза
чапарларн кирге предприя-
тиялер бостирге

[illegible]

Налоговай инспекциялар бюджетке тузында төлегелериниң көмеги хайдаг налог бириминин бөлүмине кире бергендерге.

[illegible]

Обшестейтти толдырык комитет миҕынан мхларды поэзия тоҕызын транспорт комплекси, сыякты, коммунальн хозыствон тилдире кюстир. Пассажирчылрн лаза нине-ноо тарар. 180к аҕылдылар. 200 километре таа чоллар чадирн паа тахкылар. ҕорондотт лаза тахкылар таа арызылар. транспорт чорюин чакысыландылары керчюле. Аҕабыда коммунальн тахта пудирин тоос салара. Тимир чол транспортныч чорюн чакысыландыр салар чүтин Междуреченск—Аҕбан линияда икинч чолны пудирер. Аҕбан лаза Харатек копиз станциялар наачтылыр. Аҕабыда

Улуғ саайлар тузында арачыланып піл

[illegible][illegible]

хатап санга аларга киле. Амга тесре оларнын пикте те тостел ганлар. Сынында, тизен, бир бир деэ угредил апар чалар. Сынал, прее хыи пол парза, олар бир деэ алыг ниме ит полбастар.

[illegible]

Анын үчүн піс горолтагы
диприятилерде паза ор-
ганизацияларда үзгөдлөр
држиналар марыгларын
дирексі. Оохтырча жеңе-

— Хайди сірерің тогы-
зынкара промышленнай пред-
приятіелерің устакылары
хайчалар, полысчалар ба
олар сірге? —
— Көні таныхтырга кирек.
олар пайзы градданскай

борона сурыгларына тиң айоничалар. «Абаканвагон-таш» пірігізінің, ит комби-ның сурыгларына хомай хайыг салчатхан предприятие-лернің саны улуг ба?

— Ас нimes, анзы утүг хомынысанг таныхтырга килсе. Оларын аразында гуродтын иккениеран службанын устакчылары. Анын таныктыгына килсе, аны устакча. От истин тогыска чаксы нме иткен кизл нис. От организацилдя амга чтире 1990 чылга тогыс планлары чогул. Улуг ни-

Сагам анын сирер чакысы
 алгач, Министрлер Совесе
 бде бгнетн комиссия тос-
 лонгон. Ол хыйалгыл, кээсе
 оргыггысты тустарда: суу та-
 лаа, аярыя пол парза алай
 а чир тгистар, кон ачы-
 чир тогустар, уур
 чир нмисте. Хыйыл чы-
 бдн гзетдаа стра-
 даа бгнетн нмчтлер служба-
 ы тосчестач-еннере искл-
 гл полган. Анын снцалдан

түртү түрүнөн те аразына, Чө бөиниле, пазох танык-
рай кирек нимелерин тимен, ганчам, устакчыларнын кө-
йү алып, хайналга кір пар- биз өсүн тогысха чакыш
чанга полтыбыз идерге, болысчалар, граждаскай
транавын ноо даа булчин, оборона сурылгарына чыткі-
ар чол сыгарга тимде по- те хайың салчалар.

— Граждаскай оборона- Чоохтасхан И. ЩЕГЛОВ.

Хайди чуртаңаң за?

Түгөнч туста пістин чон
тугаа чокчоры кунйерде чур-
танга. Ич чокчораста кунйе-
да ниме чоң паазы узерне-
тер чокч киледе толган. Аны
истип, чотчынчымсы, аная
позыбисты поэзбизох час-
харчымсы; «Андаг ниме
хакиде чокч чокч? Поабас!
«Адырбастар»!
Адырн паазы чон процент-

конфет тамын ундут та сал-
ганшар, неке. Пир пичи чоох-
тор чокчораста чокчораста
вучмаха «горшорш» тил кон-
фет бирген. азым, парс-
хан, конфеталары аксына
толдыра, мансырн сугшор
тичра. Конфет ур чиберн
сыстагане, пытал алабын-
чакча, мансак мансак мансак
Маганшинеде, конфеталар

кеме бекеме, чон тын на чо-
ныкыман. Аалагы — чон пу
тулгуса теер аттыннан илде-
тпиме-ноо даа чох чурт-
тугай, ам хаа чурттигиз са-
нап чыккан. Ичкен — нине
тулгуйн хайыннан паазы иле-
се бе ыяр тп чох пар
сыыханда чон үркү сыыхан.
Хорлыкты пастылыбышкан. Пу
тоо-хоорарын сын полчатын
таптынт. М. С. Горбачев
келгези-чү, радио-чоо х
пастыларга кхлда, кылда
чох кыла да илтип, чон
магисинер сай күрүлкен.
Тик те садар нине чох ма-
чыннине хуруг чат хагал-
ган. Мынык алындагы: үл-
тегич палык консервалары
ноого, пол парганын
Пала-пархалар приник,
полар, чарба, рожикиер чох
пол пардылар. Чон прай сы-
быр парбыышкан. Алды аны-
лдок синиг садар тпгелер.
Хайнд чуртчан полар за?
Санап нине-ноо, чис па-
азы кылдрл парча, чога ар
полар чуртирга. Уламох ар
полар чон палатын улуса
пааз ахуны асхынах алча-
данаага. Сынап инек, са-
хар, ит, хайах паазы бе пар-
за. өзөгк пастылыыспас па?
Мин андаг турганга угаа-
ты хорыкчан. Ийбл пил
Чар-буыстын кинде одыр-
ган устаг-пастычтар, чон де-
путатары нине паазын ёк-
пиреке тогырдынамын ба?

С. ТАБАЕВА.

С. ТАБАЕВА.

СОМГА: ууча күлүмдөзү.

Сомга А. Колбасов суурган.

Чуртас

таныглары

ХАЙДА
ПОЛДЫҢ,
КРИЛЕ?

Чинте кизине хайдага ла нине полдунча. Наа ла тогыны пастагычтан туста прай нине чаксы олар полдунча. Ана иди, полдунча нине тузунда сурып алаба, киз кизде дее пол парга киле парча.

Чинт Криле учинде соонан пдиргилер аразына кир парган. Амгы туста городта дисциплина киреен хатыг нооа. Пу даа Криле тогыс оңдайларын чаксы чооттап киреен полдустар ба за. Ур бе, ас ла тогынган ол, пир кун тогысха сыхын салган. Тогыстагылары аны чидир салганнар. Пир кунде хайди полза сыхтыр: — Хайда полдун, Криле? Син нога кун иртиреңиз? 33-тең сыгардыраң килче, неке, — тп хырысхан аны бригадир. — А, сиреге, мин кун иртиребем. Пастагыч чидир салып чи. Ол чок хайди тогысха сыхтаң.

Ана иди тогырлан көргөн Криле. Анын соонан ур дее туст иртине полар, неке. Пудургы табан пазох да чид парды. Амгы пир ле кунге нисес, уе кунге. Бригадада саңай улуг тылаас парча. Тогында киз чидисин тынары тар полча. — Че тортунч кунде, хайди полза, сыхгы бы хайдаг. — Ам чизе, нине чид парыл, тогысха сыхтаң. — хазыр сурча бригадир. — Нине чидиребем, аалдагыларга алах салыскам. Ам чизе, алах саларга сурчаргох кирек полгам ма? — Е. ЧОЧЕВА.

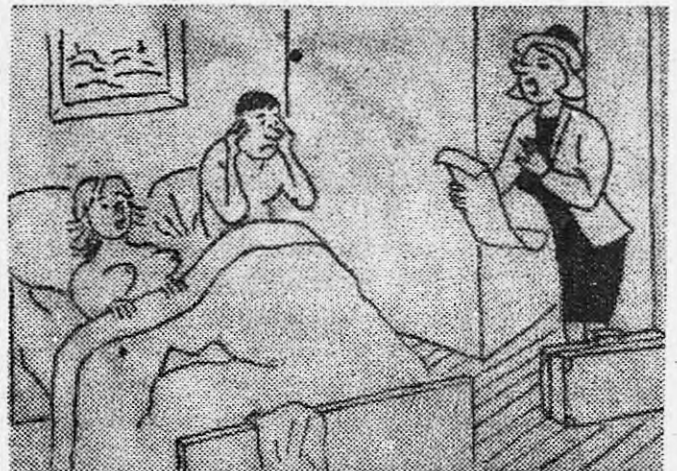
Пос туста,
мынанчамса

КИЧИГ ПАЛА ТИЛНЕҢ

Кичик, 4 частыг Гаприс нандырган ичези. Сах андох Аймир, ичезин хырынар чадбылып, тилче: — Че, ичез, хада майыгаң.

Кичигде Артас оолаа ибдег Чалбаина алайхтын пабазы мин полчам тичен. Ам Артас улуг, агаа 5 час. Пиринде тайызы, ааллап китгенде, Артастан сурча: — Чалбаина алайхтын пабазы син полдын ма? — Че-е, тайын, хайди алаахчазын, алай пабазы алайох полчатпа па. — утхан Артас тайызын.

М. ЧЕПТАБАЕВА.

ХАЧАН ИПЧИЛЕР
КУРОРТТАЛАР..

ХООСТА: Чайыда тынанчан тус нооа. Аннаар хай прее кизлер курорта партабысчалар. Ам пу хоста, иди курорта холын, ичиз киз ибизер киниге чиде тустир. Иди алыг кир киле, о хала! Хынган ир тибекте пасаха хатнаа чатча.

Че пир дее хырыс-табыс полбан. Ичиз чачын хапкан, нинеде пазыл, аныч ирине хыгыр сыхкан. — Син магаа иди полчаткан ууңи, мыны... мыны... аа пирериз, — «За рубежом» газетач алыгдан.

ХОРМАЧЫЛАНЫСТАР

● Квартирар саң сыкыри түскен. Иб ээзи ичиз иди асча, иди адныда иди алып оолар. — Кичиктерлер хыгырарга ба? — Чох.

— Андага толснер 650 салкавай, чойланган ууңи. — Кичик оолаа, арыгар парбылып, чид партыр. Ичези аны сагыпса, дача ибизе чигурче, хысырча... Иледе полганда, оолаа сых килче. — Син хайда чид чорезиң? Чарым чакса паргазың, а иди час пазыңа айлантазың.

— Ичез! Анда, арыга, хынган полган! Ачых чирде чалаас киз, чалаас ичиз кизини сонча чигурен. — Хаханох чооттаа, көргөс чарабас андаг нилелерни. Олар алыг чон полчан! — Андага ичиз киз синап таа алыг полар, а ир киз! — арича син нисес. Ол ичиз пабазы... — Телефон сыгары түсти.

— «Память» общество ичези. — Сиререн Рабинович чоотгасча. Чоотхандарда магаа, сын ма сирейтер Россияны садыбыханнары? — Я, я, садыбыханнар, сирей хара айна! Паса нине кирек хааган? — Мин илере сагынтам, хайда мин поэмың улузын алам?

● Ургенч школада айлан килди, уучазы аннаа сурча: — Палам, Петечем, ноо нине иттер пуун школада? — Ой, уучаң, ичиз химия уругунда сыхытас иткөбс чара чачыраң нилелерден? — Андага таада школада нине илдерер? — Хайдага таада, уучаң? Школа нилерин парган. — Чинт ирелчи пастагы сентарда пазаларын пастагы класска үдестер. Наа киниге, порочлыг... Урун соонда ооларын удулалчалар, ол поэмың портфелдин дизайнар тастап чоотхача.

— Нога сирер магаа чоотхабаазар азынадох, ол нине оң чылга теер таргычтанан? — Чачаң, чибестер пу конфетны. — Алыс, аарлычам. — Талдыгы ба? — Угаа. — Хайхастыг, нога-да алайх паса хоохчакх, нинче пир-зем, нандыра ла туурибиселер. — Петя, кем поларга хынчазың син, хахан улуг босен? — Генерал полам. — Андага сини чаада бдир саларлар. — Кем? — Бырыч. — Андага мин ырычы полбызам. — Ичез оолтыңа сурча: — Нога-да мин сини школадагы дневнигиңи көрбичем. — Я, аны миннен Васяна алып алган, пада-ичезин хор-гыдарга тибес.

«Огонек» журналдаг тибестен Г. ТРОЯКОВ.

16 ИЮНДА СЫХХАН
ТАПТЫРГАСХА
НАНДЫРЫГЛАР

ТОГЫРЛИ: 1. Хабаров. 3. Капуст. 4. Харегай. 7. Ар-гамчы. 9. «Хазы». 10. Хакас. 12. Тал. 13. Хам. 15. Ха-лас. 17. Илчир. 18. Ручка. 21. Алтон. 23. Ар. 25. Обь. 26. Сахар. 27. Акула. 28. Сурьныс. 31. Сулейке. 32. Пя-ница. 33. Казахстан.

ЧИКИНИ: 1. Хууш. 2. Кран. 3. Кадышев. 5. Танах. 6. Харол. 7. Аал. 8. Бых. 9. Харастас. 11. Субракова. 12. Торлана. 14. Морков. 15. Хырба. 16. Сприн. 19. Ха-ратас. 20. Чаркова. 22. Табыг. 24. Рис. 25. Оос. 29. Сенек. 30. Антон.

спорт АСХЫСТАҒЫЛАР
КҮС СЫНАЗЫ

СПАРТАКИАДАҢ ТАНЫГЛАР

ФУТБОЛ

10 команда. Иди группа чарылып, уду-тдир иди кун ойнаан. Иона-пола, торт иди күстг команда халган. Уэинч орын ууңи Асхыс станция-зынч паса «Харлыган» сохостын командалары тар-тыза халганнар. Чинч 2:1 саппаа тмтрчолчылларда.

Ойынныч пастагы чардыгы тп парган тигре чарир, че ичизиле көзткен: — Калининич «чипгт коман-дамынч ууңи паса, аны саң дее киреңчелес — 5:0. Халхаа меспек киргенер Висторич Александр Тор-мозакотар, Леонид Асоча-ков, Валерий Кичеев паса Николай Сазанков.

ВОЛЕЙБОЛ

Волейболча ичилеринч, алты команда полган. Сидк, че турсыра чинч тутты-да «Ис» сохостын ичилери. Гаюн чемпионнары пол-бысханнар Лариса Каза-гасва, Любовь Бурткова, Светлана Лазина То-мозакотар, Ирина Мамышева, Ирина Ричука.

Ичиз орында Асхыс стан-цияныч «чипгт коман-дамынч ууңи паса, аны саң дее киреңчелес — 5:0. Халхаа меспек киргенер Висторич Александр Тор-мозакотар, Леонид Асоча-ков, Валерий Кичеев паса Николай Сазанков.

Иренер аразында пастагы орын ууңи тп командалар хабза халганнар. «Харлы-ган» сохостын паса Асхыс станцияныч волейболсте-рий оины иди чакса чагып парган. Халганчы минутча чипте пдиз чогыл, кем ууар. Че пизич партизанында 11:15 саппаа сохос коман-дазы утп алган, тогазынч са-ны — 3:2. Чемпион атха турустылар Игорь Чельты-маншев, Семен Чельтыман-шев, Григорий Кистомов, Алек-сандр Борзов, Андрей Омелничук паса Валерий Ка-лашиничелерде.

НИК АТЛЕТИКА

Ник атлетикаа мары-ларын бон чарыгачы Н. Г. Карачунч. Иледе чыллар псте ник атлетика ир дее кол-рил полганча райондыста пу көрмөч онетир тренер чогыл. Пу даа марыларда пиз чидилер асхынаа кө-зитилер. Таныхтычхалы 1500 метре утган Михаил Чебодаев, ол «Ис» сохос-тын таштып пилтир аалда

П. Я. паса Е. К. То-поев ирелчилер паса 10-класстың ургенчиз Слава Чучунов. Хайди мин пиз-чем, ургенчлер Павел Яков-левичен Блатерина Кон-стантина нинче-чиде чыл районда пастагы ракетнаа саналчалар, област, край марыларанда районныч че-зин турустыг арайлашчалар. Тоб пазындагы тачыларын, «Тоб» сохостын ойынчыла-ры ичиз, уэинч орындар.

ШАХМАТ

Шахматча ойын Калини-аалда иркен, аннаар, чо-огым толдыра полбас. Паста-гы уе сыхыгыр орын пди уэилетир: Калининич ады-наа сохос, «Тоб» сохос, «Харлыган» сохос. Ойынныч бон чарыгачы Н. Н. Тохто-нов полган.

Тиря хаал, артык күстерин кездерге килген ир табан-нар «тогыс» чок иди кун тик-ке пастыр чордир Уладис-тыг, районныч бон аалында марыг иртерге иди кир та-былаан. Чазырич чоотхаа, чиптестер иркен марылар-да көп. Чочыныкх, пу ма-рыглар мынанч мындар, мын-даг синде ир турга, көргич-челерин, спортсменеринч хайны тартпас.

Пу марыларда мин нисес көксинди, районныч устат-чылар, сохостарың, пид-плати-теринч бон спеле-листери прайзынча хада, сирт плошадкаларын сых-тып, тиннен тп хабарчалар. Районполком кнез Г. М. Таскараков районныч ми-лиция пастыгы С. С. Чельты-маншев, волейбол ойнап, устарын көзткенер. Школа-ди ректоры Ф. Г. Мамышев-нең «Агропромхимия» пр-гистин бон инженер И. И. Топоев, городок ойнап, иди сыхыгыр орын алганар. Футбол чазында илестг тулгунанар «Тоб» сохос-тын бон мал ичиз В. И. Чебодаев паса Асхыстагы ЛДСО-ныч райсовет кнез В. В. Торозаков.

Прай көрмөринин саппаа ирктирп, санабысханда, 1990 чылдын чарыдагы спартакиадазынч чинчизил Калининич адына сохос пол парган (спортинструктор К. М. Асочаков районда паста-гы О. Г. Г. Чельтыманшев, ичиз орындык «Харлыган» сохос (спортинструктор И. С. Шалинов, пастыхары Н. Н. Майнагалиев). Уэинч омыны «Тоб» сохостын спортсменеринч спортинст-руктор А. С. Мамышев, сохос ди-ректры П. А. Чебоки-нов).

К. ЧИСТОВАЕВ. Асхыс району

Олимп ойыннарының икi хати чемпионы И. Ярыгиннің
сыйына чарыдылган олаңай күресте чоннар
аразындагы I-ғы турнирге удур

Пос чирін ундааны

И. ЯРЫГИНИЧ «СИН КИБИССЕР СЫХЧАЗЫЧ»
КНИГАЗЫНАҢАР ХАЙ ПИРЕЕ САҒЫСТАР

Кичиг туста, уламох чылыг чаксы паста-дымбас, чаба хуахаха хабысип, ойда-түндөре тастасип, кун иртгире оолагас чок таа полар, неке. Кок кибисен паа ла чабыган чирин сах андох олаңай нибиселер. Пастагыңа за олар олаңай нибиселер. Соонаң сизинен, прее нисе уелс полын, талазыбасчалар. Амды кем күстг олаңахынч пдиз аларга кирек. Аннаар, паса ла көрөң, чирде пырлахтыныз түсчелер. Паскалары даа тыстанар ба, андохор ла хозылыбасчалар. Иди прайзы пир чирде ымахтамысча, анда ла чуурылысча. Кем кемни силче, кем кемни ута — пилче чо-ны. Прайзы брэйил суулдасча, прайзы көгүл күресте араласча. Андаг оңдайча олганнар хол-пиллерин хатырчалар, ха-зыктарын тыгтычалар.

Аннаар даа полбас па за, күрес хайдаг даа чон аразында хас-хахачына сыгара

ИРЕЕ чаксы кинганы холга кирп, аннаа нисе-де азында сагыпчатсаң, аны хыгырарга хахан даа сидик полдыр. Анзын, ай-мах-паса ичез нисенче ма-нат араа сыйладып, тоспа-ныңа тинистирерге чарир. Мында кирек андохор. По-зын алыңа сагыңчазың, амох ичизине толдыра, пастагы хынган хыгырар, анзын чидисин сагыпчазың. Олох арада таныхталчазың — кин-ганы пүкүлесе саңа ал кил-ге, хомай нисес пазылган. Алында, тизен, страница соонча страница алысча, ай-мах марыглар, чаксы тога-зыглар, наа орыннар, сабыр, кизлер харахаа көрндире иртин одырчалар. Угаа хап-дыра. Че...

Нога андаг манат кинга хыгырчактаңа. чүренке ирине толынча? Нога са-лыг күресч пастагы чак-сы чачыаңа тогыстан ам даа ниседе сагыңчазың? Ни-ме?...

Агаа нандыргы пирер ал-дына «Син кибиссер сых-чазың» кинганын бон сагы-зың. И. Ярыгин, «Ты выходишь на ковер». Москва. «Совет-ская Россия» изд. 1989 г.

кибиссер сыхчазың чааагы тогысты хыгырчактаң, прее туста килдик марыглар иди паса оңдайча паста-гычтанга тобизил күрестинч (соонаң тренеринч) паса жур-налисттин көринең. Анзы угаа туза полар.

Пу иди нанчыңа хада хай-да ла пол кибиссеринч, хай-да ла сабыг спортсменер-нең тогастыныч, тилекер-ниң аймах пулунарына өке-реңчезил. Уламох хынган хы-гырчазың пистг странаның ич арахың даа пулунарың-да олаңай күрес хайди ти-литкеткен. Якутия, Даге-стан, Тува, Грузия, Украи-на, Осетия паса даа паса орыннар харааң алыңча ирпитектенге тобизил. Кин-гада иди аймах чоннын по-күрөз угаа махалыг көйдил-де. Анзы за оңарылыстыг. Хайда да сабыг спортсмен чалтырама чидилерер паста-гы хаалагылары пос чоны-ныч күрөзденде ичиз, аймах микелерге үргенче, тп ча-стыгыларынч кичде саңай майысханча харабаса. Иди Грузияда «сидлобас», Якути-да «хапсатал» Тувада «ху-реш» Хакасияда, Анда...

Угаа хомамыстыг, че ха-кас чоннын күрөзденде, пай-рамнарда ирпитектен ма-рыглардан пир кингада пир-сөс тее чогыл. Аннаар даа, неке, «Син кибиссер сых-чазың» чачыаңа тогысты хы-гырп, тоспаңа тобизил. Ан-зы за тиктен не нисес. Пу кинганы холга алып, хыгыр-чаксаң, хайда-да илесте ча-сыг ай-тыс пиринче. Иван Ярыгин улуг спорткар паста-гы халагыларын Абзада иткен. Аны олаңай күреске конкитрген тренер Владимир Ильич Чарков нооа агаа хакас күрөздин маха-лыг микелеринч презил кө-зткенер?...

Агаа хоа, чаксы спорт-сменер саппаа Европа чемпионы полган Александр Доржуадалар (тувинче оол ан-даг атха 1982 чылда турус-хан) кингада чылга сибстер пазылчалар. Анзы угаа ма-нат, Хончхылар чидилер ичиз прайзыбыс тара Олимп ойуннарында аралазып, хола малау утхан Сергей Кара-чаковтын ады пу кингада хысчакхалы та таныхталчас-ча, көмөс хомамыстыг пд-дирбисе. Хайда да сабыг күресч паса тренер по-лобысхан полза, ич «Син кибиссер сыхчазың» кинга-ныч авторын чир-сугчыбас-ча саналчакыс. Пос чир, ти-зең, сала парсах хыгыг кир-ексиче нисе не?

А. СУЛТРЕКОВ.

«Ленин чолы» веделда
иш хати сыча: вторникте,
средада четверте, пятнида-
да, субботада.

ПИСТИЧ
АДРЕЗИБИС

662600, АРБАН ГОРОД,
ШЕТИНКИН УЛИЦАЗЫ,
34. «ЛЕНИН ЧОЛЫ».

ТЕЛЕФОННАР: редактор орынчы-
райный пдиз — 6-37-32, Советтер — 5-19-82, аал хомы — 6-21-92, промш-а-
тура — 5-25-47, асымолар — 5-14-87, 6-61-16, чингтер, хабарлар — 5-25-45, сомга суурчалар — 5-25-38,
бухталары — 6-27-49, корректорлар — 6-62-87.

«Ленинский путь» — орган Хакаского обкома КПСС и Хакаского облсовета.
Укрупненное полиграфпредприятие «Хакасия», Тиражи 6430.

напдыргылыг хачы — 5-25-43 хачылар — 6-23-94, пар-
тийный пдиз — 6-37-32, Советтер — 5-19-82, аал хомы — 6-21-92, промш-а-
тура — 5-25-47, асымолар — 5-14-87, 6-61-16, чингтер, хабарлар — 5-25-45, сомга суурчалар — 5-25-38,
бухталары — 6-27-49, корректорлар — 6-62-87.

Редатор орынчы-
Г. П. АБЛИН
тел. 6-22-97